

Novida- ammattiopisto ja lukio

11.2.2021

OPPIVELVOLLISUUDEN LAAJENTAMINEN 2021

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020

1. LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
1§ Oppivelvollisuuden tavoitteet

Turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys

- perusopetukseen päättävä oppivelvollisuus ei enää vastaa nykyajan osaamisvaatimuksia
- Edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti
- Nostaa koulutus- ja osaamistasoa
 - noin 16 % ikäluokasta jää tällä hetkellä ilman toisen asteen tutkintoa
- Kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa
 - jokaiselle nuorelle taataan toisen asteen tutkinto,
- Lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia
- Tavoitteena myös työllisyysasteen nostaminen

KESKEISET LAIT

- Oppivelvollisuuslaki (1214/2020)
- Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020)
- Laki lukiolain muuttamisesta (1217/2020)
- Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta (1218/2020)
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1220/2020)
- Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta (1221/2020)
- Laki koulumatkatukilain muuttamisesta (1223/2020)
- Laki ylioppilastutkinnosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta (1224/2020)
- Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 ja 9 §:n muuttamisesta (1225/2020)

Oppivelvollisuuslaki 1214/220

2§ Oppivelvollisuuden alkaminen ja päättyminen

Keitä koskee?: Nuoria, jotka suorittavat perusopetuksen oppimäärää oppivelvollisina 1.1.2021 tai sen jälkeen.

Keitä ei koske?: Tällä hetkellä perusopetuksen lisäopetuksessa tai VALMA koulutuksessa olevat eivät kuulu laajennetun oppivelvollisuuden piiriin

Oppivelvollisuuden alkaminen ja päättyminen:

Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia.

- Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, kun lapsi täyttää 7 vuotta
- Jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus sinä vuonna, kun lapsi täyttää 6 vuotta. (laajennettu oppivelvollisuus, pakollinen esiopetus)
- Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun oppivelvollinen on tätä ennen **hyväksytysti suorittanut toisen asteen tutkinnon** (ylioppilastutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai niitä vastaavan tutkinnon).

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020

2. LUKU

OPPIVELVOLLISUUDEN SUORITTAMINEN

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
4§ Oppivelvollisuuden suorittaminen perusopetuksen jälkeen

Lukiokoulutuksen oppimäärä, ei pelkät aineopinnot
Ylioppilastutkinto

Ammatillinen koulutus; HOKS laadittava siten, että suunnitelman mukainen ammatillisen tutkinnon **suorittamisaika on enintään neljä vuotta** (AKL 44 §)
• pelkät tutkinnon osat, jos ei valmiuksia koko tutkinnon suorittamiseen

Oppivelvollisuutta voi suorittaa myös:

- 1) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta: kymppiluokka, Valma, Luva, Tuva (1.8.2022 alkaen)
- 2) työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa: Telma
- 3) kansanopistossa järjestettävässä koulutuksessa enintään yhden vuoden ajan, vaikeasti vammaisille kuitenkin kyseisen koulutuksen keston ajan
- 4) Saamen kielen ja kulttuurin vähintään lukukauden pituisessa koulutuksessa, jos oppivelvollinen on saamelainen
- 5) aikuisten perusopetuksessa tai vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetussa.

Aikuisten perusopetuksen ryhmät

Oppivelvollisuus ja maahanmuuttajataustaiset opiskelijat

- perusopetuksen loppuvaiheessa **Suomeen tulleet nuoret**, jotka eivät ole ehtineet saada perusopetuksen päättötodistusta valmiiksi oppivelvollisuusikäisinä tai **joiden valmiudet ovat jääneet heikoiksi perusopetuksen aikana.**
- **17–25 -vuotiaat** maahanmuuttajataustaiset, jotka eivät voi osallistua oppivelvollisuusikäisille järjestettävään opetukseen ikänsä takia, mutta **tarvitsevat perusopetuksen päättötodistusta ja opiskeluvalmiuksia** jatkaakseen opintoja toisella asteella
- muut **maahanmuuttajataustaiset aikuiset**, jotka heikon peruskoulutuksensa takia tarvitsevat erityisesti perusopetuksen alkuvaiheen opetusta, kuten luku- ja kirjoitustaitoa sekä matemaattisia valmiuksia tai jotka tarvitsevat päättötodistusta päästäkseen jatko-opintoihin

Aikuisten perusopetuksen ryhmät

Oppivelvollisuus ja muut erityisryhmät

- **vangit**, joilta puuttuu perusopetuksen päättötodistus tai joilla ei ole tarvittavia opiskeluvalmiuksia jatkaakseen opintoja toisella asteella
 - **aikuiset romanit**, joilla on vain vähän peruskouluopintoja tai peruskoulun päättötodistus puuttuu
 - **muut aikuiset, jotka ovat keskeyttäneet peruskoulun oppivelvollisuusikäisinä** aikuiset, jotka opiskelevat yhtä tai useampaa oppiainetta aineopiskelijana ja/tai haluavat korottaa perusopetuksen arvosanoja.
-
- Perusopetuksen suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään sen lukuvuoden koulutyön päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta. (POL 26 § 1 mom)

"Oppivelvollisuutta ei voi jatkaa ns. lasten perusopetuksessa"

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
6 § Opintojen riittävä edistyminen

Oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen tulee edistyä oppivelvollisen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti

- otetaan huomioon yksilölliset tavoitteet ja valmiudet

Koulutuksen järjestäjällä velvollisuus ilmoittaa huoltajalle, jos oppivelvollisen opinnot eivät edisty riittävästi.

Jos oppivelvollisen huoltaja tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden suorittamista, hänet voidaan tuomita sakkoon oppivelvollisen valvonnan laiminlyönnistä

Oppivelvolliselle itselleen ei aseteta sanktioita oppivelvollisuuden laiminlyönnistä

Oppivelvollisuuslaki 1214/220

7§ Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

Määräaikainen keskeyttäminen:

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää opintonsa määräajaksi:

- 1) oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi
- 2) äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi (käytännössä vanhempainrahakausi)
- 3) vähintään kuukauden kestävän tilapäisen ulkomailla oleskelun ajaksi, jos oppivelvollinen osallistuu oppivelvollisuuden suorittamista vastaavaan koulutukseen ulkomailla tai hänen muutoin voidaan katsoa suorittavan oppivelvollisuutta ulkomailla oleskelun aikana;
- 4) oppivelvollisuuden suorittamisen estävän elämäntilanteeseen liittyvän muun painavan syyn vuoksi.

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää opintonsa toistaiseksi:

- oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen toistaiseksi, jos oppivelvollisuuden suorittamisen estävä sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä (kohta 1).
- Päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä tehdään hakemuksesta.

Oppivelvollisuuslaki 1214/220

7§ Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

KESKEYTTÄMISPÄÄTÖS:

Oppivelvollisuuden keskeyttämistä koskeva päätös tehdään aina oppivelvollisen tai hänen huoltajansa/laillisen edustajansa hakemuksesta.

Keskeyttämisestä päättää

- koulutuksen järjestäjä
- asuinkunta, jos oppivelvollinen ei ole minkään opetuksen / koulutuksen järjestäjän opiskelija

Määräajan pituus

- lähtökohtaisesti olosuhteen keston ajaksi
- määräajan päättymisen jälkeen tarkastetaan tilanne
- keskeytysjaksoa mahdollisuus jatkaa

Keskeyttämisperusteet koskevat kaikkea oppivelvollisuuskoulutusta, myös perusopetusta

Ennen päätöksen tekemistä tulee selvittää, onko oppivelvollisuuden suorittaminen 1. ja 4. kohdassa (sairaus/vamma, vaikea elämäntilanne) tarkoitetuissa tilanteissa mahdollista yksilöllisten valintojen, yksilöllistämisen, välttämättömien tukitoimien tai kohtuullisten mukautusten avulla

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
**8§ Oppivelvollisuuden suorittaminen opiskeluoikeuden
määräaikaisen menettämisen aikana**

Oppivelvollinen voidaan kurinpitotoimena erottaa määräaikaisesti enintään 3 kk ajaksi (LukioL 41 §, AKL 85 §)

Kyseessä on koulutuksen järjestäjän päätöksestä erottaa opiskelija määräaikaisesti

- Koulutuksen järjestäjän tulee yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan kanssa laatia **suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana.**
- Oppivelvollisen tulee suunnitelman mukaisesti edistää opintojaan itsenäisesti tai muissa oppimisympäristöissä kuin oppilaitoksessa tai työpaikalla.

Opiskelijan oikeudet, vaikka hän on määräaikaisesti erotettu:

- Oppivelvollisella **on oikeus saada sellaista opetusta ja ohjausta**, joka mahdollistaa opintojen etenemisen suunnitelman mukaisesti.
- Oppivelvollisella on **oikeus oppilas- ja opiskeluhuoltolaissa** tarkoitettuihin palveluihin.

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
**8§ Oppivelvollisuuden suorittaminen opiskeluoikeuden
määräaikaisen menettämisen aikana**

**Mitä jos oppivelvollinen ei noudata laadittua suunnitelmaa määräaikaisen
erottamisen aikana?**

- Katsotaan eronneeksi, jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö laaditun suunnitelman noudattamisen
- ennen eronneeksi katsomista ilmoitusvelvollisuus: koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei noudata pykälässä säädettyjä velvoitteita
- ilmoitus asuinkunnalle, jos katsotaan eronneeksi

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020

3. LUKU

OPPIVELVOLLISUUDEN SUORITTAMISEN OHJAUS- JA VALVONTAVASTUU

Oppivelvollisuuslaki 1214/220

9§ Huoltajan vastuu

10§ Hakeutumisvelvollisuus perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen

9 § Huoltajan valvontavastuu

- Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden.

10 § Hakeutumisvelvollisuus perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen

- 9. luokan keväällä
- nivelvaiheen koulutuksen päättyessä
- muutoin, jos ilman opiskelupaikkaa (esim. keskeyttänyt opinnot)

11§ Perusopetuksen ja nivelvaiheen koulutuksen järjestäjällä hakeutumisvelvoitteen ohjaus- ja valvontavastuu, joka päättyy

- kun oppivelvollinen aloittanut jatko-opinnoissa (pelkkä opiskelupaikan saaminen tai vastaanottaminen ei riitä)
- elokuun loppupuolella vuosittain päätettävänä oppivelvollisuuden ”tarkistuspäivänä”
- kuukauden kuluttua opintojen päättymisestä, jos perusopetus tai nivelvaiheen koulutus päättyy muuna ajankohtana kuin kevätlukukauden lopussa

Oppivelvollisen tilanteen selvittäminen hakeutumisvaiheessa

Koulutuksen järjestäjä selvittää oppivelvollisen hakeutumista ja opintojen aloittamista koskevat tiedot valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa tarkoitettuihin rekistereihin tallennettujen tietojen perusteella

- opiskelijavalintarekisteri
 - opetuksen ja koulutuksen tietovaranto (KOSKI)
 - **uusi VALPAS-palvelu (opintopolun virkailijat)**
- Oppivelvollisen tulee koulutuksen järjestäjän **pyynnöstä** toimittaa selvitys hakeutumisesta ja opintojen aloittamisesta, jos tiedot eivät käy ilmi rekistereistä
 - Ilmoitus oppivelvollisen asuinkunnalle, jos oppivelvollinen ohjaus- ja valvontavastuun päättyessä ilman opiskelupaikkaa (ei ole aloittanut opintoja)

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
12§ Koulutuksen järjestäjän ohjaus ja valvontavastuu

Ohjaus- ja valvontavastuu opintojen aikana

Ohjaus- ja valvontavastuu

- alkaa, kun oppivelvollinen on aloittanut opintonsa
- päättyy, kun oppivelvollisen opiskeluoikeus tai oppivelvollisuus päättyy

Seurattava oppivelvollisen opintojen edistymistä

- ilmoitettava huoltajalle, jos oppivelvollinen ei suorita opintojaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti
- selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys
- tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin (sosiaali- ja terveystieteiden palvelut, nuorisotoimen palvelut, kuntoutuspalvelut)

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
12§ Koulutuksenjärjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu

Jos oppivelvollinen on aikeissa keskeyttää opintonsa?

Selvitettävä yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai hakeutua muuhun koulutukseen

- esim. työpajatoiminta oppimisympäristönä
- tarvittaessa vaihtoehdot selvitetään yhteistyössä toisen koulutuksen järjestäjän kanssa
- selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys
- tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin (sosiaali- ja terveystalvelut, nuorisotoimen palvelut, kuntoutuspalvelut)

**Laki ammatillisesta koulutuksesta 531 /2017
97§, Opiskelijan eronneeksi katsominen**

Opintojen laiminlyönti ammatillinen koulutus

Opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen opetukseen ja näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä.

- Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen opetukseen taikka näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen.

YHTEYDENOTTOKEHOITUS / KIRJE KOTIIN:

- Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei osallistu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen opetukseen taikka näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen.

Oppivelvollisuuslaki 1214/220 13§ Eronneeksi katsominen

Eronneeksi katsominen:

Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut uudet opinnot

- rekisteritiedot tai pyydetään tieto opiskelijalta itseltään

Jos ei aloittanut uusia opintoja

- katsotaan eronneeksi
- ilmoitus asuinkunnalle

Oma eroamisilmoitus

- oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella **vain silloin**, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet opinnot

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
14§ Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu

Mikä on asuinkunta?

- tosiasiallinen asuinkunta, voi jossain tilanteissa olla eri kuin kotikunta
- kotikunta, jos ei muuta selvitystä (esim. oppilaitokseen ilmoitetut osoitetiedot)

Mikä taho asuinkunnassa vastuussa?

- oppivelvollisuuslaissa ei määritellä, mikä taho asuinkunnassa vastaa oppivelvollisuuslaissa tarkoitetuista ohjaus- ja valvontatehtävistä
- kukin kunta päättää itse, miten ohjaus ja valvonta kunnassa järjestetään
- ilmoitukset VALPAS-palvelun kautta

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
14§ Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu

Oppivelvollisuuden seuranta- ja
valvontapalvelu - Valpas

- Alkaa, kun oppivelvollisen asuinkunnalle on tehty oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu **ilmoitus vailla opiskelupaikkaa olevasta tai opintonsa keskeyttäneestä oppivelvollisesta**
- Päättyy, kun oppivelvollinen on aloittanut koulutuksessa
 - ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy koulutuksen järjestäjälle
- Lisäksi aina viimesijainen vastuu, jos ei ole säädetty muun tahon tehtäväksi
 - perusopetuksen kotiopetuksessa olevat
 - Suomeen juuri muuttaneet nuoret, jotka eivät vielä koulutuksen piirissä

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
14§ Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu

Asuinkunnan tehtävät

Nuoren kokonaistilanteen ja tuen tarpeen selvittäminen

- yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa

Ohjataan

- hakeutumaan soveltuvaan koulutukseen
- tarvittaessa muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin
- tarvittaessa hakemaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä (jos ei koulukuntoinen)

Opiskelupaikan osoittaminen

Oppivelvollisuuslaki 1214/220 15§ Opiskelupaikan osoittaminen

Asuinkunnan tehtävänä:

- **on kahden kuukauden kuluttua** ohjaus- ja valvontavastuun alkamisesta osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (Valma / Tuva) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (Telma), jos oppivelvollinen ei ole aloittanut 4 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa.

HUOM!

Koulutuksen järjestäjän, jolle on myönnetty edellä mainitun koulutuksen järjestämislupa, tulee ottaa opiskelijaksi sille osoitettu oppivelvollinen.

VAATIVA ERITYINEN TUKEA

Asuinkunnan tehtävänä:

- Jos oppivelvollisella arvioidaan olevan tarve saada vaativaa erityistä tukea, hänelle tulee osoittaa opiskelupaikka sellaisen koulutuksen järjestäjän koulutuksessa, jonka järjestämisluvassa määrätään velvollisuudesta järjestää koulutusta vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille.
- Opiskelupaikka voidaan osoittaa myös **asuinkunnan järjestämässä** tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

Huom! Novida on yleisammattioppilaitos, eikä sillä ole mahdollisuutta ottaa vastaan vaativan erityisen tuen opiskelijoita. Heitä ei voi ottaa perustutkintokoulutukseen eikä Valmaan / Tuvaan.

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
15§ Opiskelupaikan osoittaminen

Soveltuvan opiskelupaikan osoittamisessa on otettava huomioon:

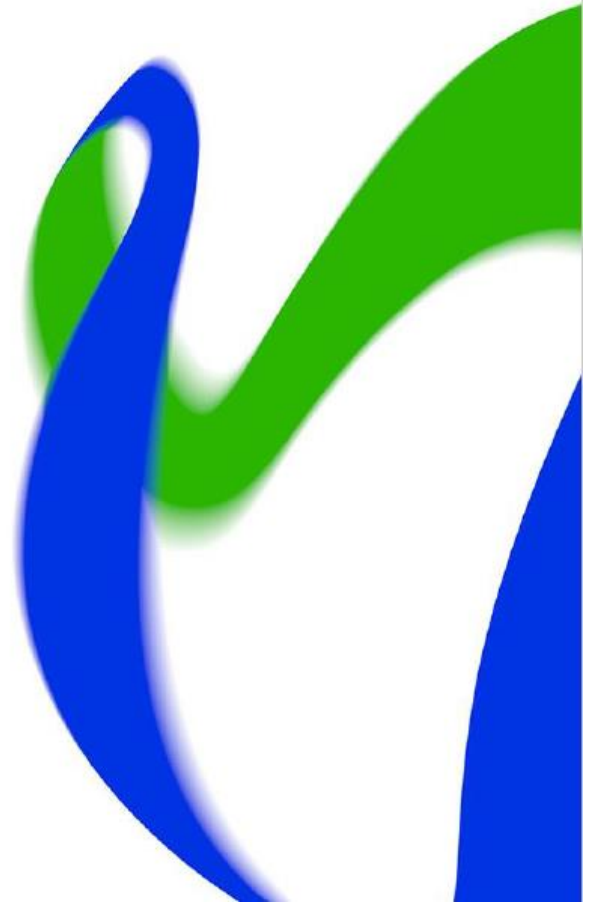
- alueen koulutustarjonta, oppivelvollisen kodin ja oppilaitoksen välinen etäisyys ja kulkuyhteydet, erityisen tuen tai vaativan erityisen tuen tarve sekä oppivelvollisen henkilökohtaiset toiveet.
- Opiskelupaikka tulee osoittaa oppivelvollisen opetuskielen mukaisesti suomen tai ruotsin kielellä järjestettävässä koulutuksessa tai oppivelvollisen henkilökohtaisten toiveiden ja valmiuksien mukaisesti muulla kuin edellä tarkoitettulla kielellä järjestettävässä koulutuksessa.
- Oppivelvollista ja hänen huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa sekä koulutuksen järjestäjää, jonka opiskelijaksi oppivelvollinen ollaan osoittamassa, on kuultava ennen asian ratkaisemista.
- Opiskelupaikan osoittamista koskeva päätös on annettava tiedoksi oppivelvolliselle ja hänen huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalle sekä koulutuksen järjestäjälle.

Oppivelvollisen on aloitettava opinnot hänelle osoitetussa opiskelupaikassa viipymättä. Opiskelupaikan osoittamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön vailla lainvoimaa olevana.

Oppivelvollisuuden seuranta- ja valvontapalvelu - Valpas

25.1.2021

Oppivelvollisuuden seuranta- ja valvontapalvelu - Valpas

- Palvelun kautta pystyy katsomaan oppivelvollisen hakeutumisen ja opiskeluoikeuden tilanteen, tekemään ilmoituksen seuraavalle toimijalle vastuuketjussa, maksuttomuuteen vaikuttavat tiedot sekä oppivelvollisuuden keskeytymiset
- Käyttäjäryhminä ovat perusopetuksen järjestäjät (ml. opot valvontatehtävien osalta), asuinkunnat, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, nivelvaiheen koulutuksen järjestäjät, kansanopistot, oppivelvollinen ja tämän huoltaja
- Palvelu koostaa tietoa muista palveluista, kuten opiskelijavalintarekisteristä, KOSKI-tietovarannosta, oppijanumerorekisteristä ja oppivelvollisuusrekisteristä

Toiminnallisuudet

- Valpas-palvelu integroidaan opintopolku.fi-palvelukokonaisuuteen, pääasiassa virkailijapuolelle
- Toisen asteen oppilaitos
 - Ilmoittamistoiminto keskeyttäneen kohdalle -> tieto asuinkunnalle
 - Pystyy tallentamaan tiedon, jos maksutonta opiskeluaikaa on pidennetty hyväksytystä syystä
 - näkee tarvittavat taustatiedot maksuttomuuden määrittämistä varten
 - Toisen asteen koulutuksenjärjestäjän mahdollisuus nähdä muut päällekkäiset/seuraavat opiskeluoikeudet

- Asuinkunta
 - voi hakea kaikki sellaiset oppivelvolliset, jotka on ilmoitettu kunnan vastuulle
 - kirjaa oppivelvollisuuden keskeytyksen oppivelvollisuusrekisteriin
 - pystyy merkitsemään tietoja myös (esimerkiksi keskeyttäminen) sellaisista oppivelvollisista, joilla ei opiskeluoikeutta Koskessa taikka hakemuksia opintopolussa
 - mahdollisuus tarkistaa henkilötunnuksella tai oppijanumerolla kunnassa asuvien oppivelvollisuusikäisten osalta, suorittavatko he oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaa koulutusta (yksittäinen haku ja listahaku)
 - Tarvitaan tieto, kuka asuinkunnassa seuraa oppivelvollisia (jotta saadaan esim. hänen sähköpostiinsa ilmoituksia)

- Perusopetuksen järjestäjä
 - Pystyy seuraamaan perusopetuksen päättävän oppijan hakeutumista
 - Ns. Opo-raportille myös aloittaneet/perusopetuksen järjestäjän kokonaisnäkö (esimerkiksi KOSKI-tietovarannon opiskeluoikeustietoihin)
 - KOSKI-palvelusta tietojen hakeminen opo-raportille/näkymään
 - järjestäjällä mahdollisuus toimittaa asuinkunnalle tiedot opintoja ei-jatkavista
- Nivelvaiheen oppilaitos
 - Vastaavat toiminnot kuin perusopetuksen järjestäjän kohdalla.
- Kansanopisto
 - Vastaavat toiminnot kuin perusopetuksen järjestäjän kohdalla.

Eteneminen

- Toiminnallisuuksia tullaan vaiheistamaan, osa toiminnallisuuksista tehdään jatkokehityksenä. Myös laissa itsessään on vaiheistuksia.
- Ensimmäisessä vaiheessa tehdään tietomalli-muutokset, peruskoulun järjestäjän (ml. opon valvontanäkymät) sekä asuinkunnan tarvitsemat osat, kevät-kesä 2021
- Toisessa vaiheessa tehdään nivelvaiheen ja toisen asteen koulutusten järjestäjien sekä kansanopistojen tarvitsemat osat sekä oppivelvollisen ja tämän huoltajan näkymät, kesä-syksy 2021

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020

4. LUKU

KOULUTUKSEN MAKSUTTOMUUS

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
16§ Oikeus maksuttomaan koulutukseen

Toisen asteen koulutus ja 4§:ssä oleva muu koulutus on oppivelvolliselle maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

- Oikeutta maksuttomaan koulutukseen ei kuitenkaan ole, jos opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon taikka ammatillisen tutkinnon taikka niitä vastaavat ulkomaiset opinnot.
- Jos opiskelija suorittaa samanaikaisesti ammatillista koulutusta ja lukion oppimäärää, oikeus maksuttomaan koulutukseen päättyy, kun opiskelija on suorittanut ammatillisen tutkinnon ja ylioppilastutkinnon, kuitenkin viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. (Kaksoistutkinnot)

Maksuttomuutta pidennetään niiden ajanjaksojen kestoja vastaavasti, joiden aikana oppivelvollisuuden suorittaminen on ollut perusopetuksen suorittamisen jälkeen keskeytyneenä 7 §:ssä säädetyillä perusteilla tai 4 §:ssä tarkoitetun koulutuksen suorittaminen on ollut väliaikaisesti keskeytyneenä asianomaista koulutusta koskevassa laissa säädetyillä perusteilla.

Tarkemmin oppivelvollisuuslaki 1214/2020§, 16

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
16§ Oikeus maksuttomaan koulutukseen

Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi maksuttomuutta voidaan pidentää enintään yhden vuoden ajan, jos opiskeluajan pidentymisen syynä on:

- 1) terveydellisiin tai muihin painaviin syihin liittyvä opiskelualan vaihto;
- 2) oppimisvaikeudet;
- 3) perusopetuksen jälkeisen valmentavan tai valmistavan koulutuksen suorittaminen;
- 4) perusopetuksen oppimäärän suorittamisen viivästyminen.

Maksuttomuuden pidentämisestä päättää **opiskelijan hakemuksesta** se koulutuksen järjestäjä, jonka opintojen aikana opiskelija hakee maksuttomuuden pidentämistä. Jos koulutuksen järjestäjä on tehnyt oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä tai opintojen väliaikaista keskeyttämistä koskevan päätöksen, maksuttomuutta näissä opinnoissa pidennetään kuitenkin ilman hakemusta.

Tarkemmin oppivelvollisuuslaki 1214/2020§, 16

Opetus ja päivittäinen ruokailu on maksutonta

Maksuttomia ovat opetuksen edellyttämät:

- Oppimateriaalit, työvälineet, työasut, työaineet

Koulumatkojen maksuttomuus

- Yli 7 km pituiset koulumatkat
- Myös majoitus ja matkakustannukset, joissakin erityistapauksissa matkaa lähimpään oppilaitokseen on yli 100 km.
- Koulumatkatukilaki 48/1997

Maksuttomia eivät kuitenkaan ole:

- erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

Kohtuullisia maksuja voidaan periä:

- Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista

Oppivelvollisuuslaki 1214/220
18§ Opetushenkilöstön kuuleminen opetuksen
edellyttäminen tarvikkeiden hankinnassa

Koulutuksen järjestäjän tulee kuulla opetushenkilöstöä ennen oppimateriaalien sekä työvälineiden, -asujen ja –aineiden hankkimista

- Opetushenkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen

**Oppivelvollisuuslaki 1214/220
KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA**

KYSYMYKS:

Kattaako maksuttomuus myös koulukohtaiset valinnaiset opintojaksot?

VASTAUS:

Opintojakson pakollisuudella/valinnaisuudella ei ole ratkaisevaa merkitystä maksuttomuuden suhteen. Lähtökohtaisesti kaikki opetus on maksutonta, mutta opintoja täydentävistä vapaaehtoisista toiminnoista (esim. retkien matkakustannukset ja pääsymaksut) voi periä maksuja. Myös ns. pakollisiin opintoihin voi kuulua vapaaehtoisia retkiä, joista voidaan periä maksuja.

KYSYMYKS:

Kuinka paljon opiskelija voi maksutta valita opintojaksoja? Onko maksuttomuudella rajaa, eli saako opiskelija opiskella ilmaisoin oppimateriaalein yli 150 opintopistettä ja meneekö jossain raja?

VASTAUS:

Maksuttomuudelle ei ole säädetty tutkintokohtaista ylärajaa.

KAKSOISTUTKINTO

KYSYMYKSIÄ:

Kuinka tätä sovelletaan kaksoistutkintolaisiin? Kuuluuko heille myös lukion osalta maksuttomat oppimateriaalit?

VASTAUS:

Kaksoistutkintoa suorittavilla maksuttomuus kattaa molemmat tutkinnot.

KYSYMYKSIÄ:

Koulutuksen järjestäjä saanee kaksoistutkinnossa vain ammatilliselle koulutukselle määritellyn (pienemmän!) opiskelijakohtaisen materiaalikorvauksen? Olisiko tätä mahdollisuus korjata?

VASTAUS:

Rahoitus määräytyy sen koulutusmuodon mukaisesti, jossa opiskelija luetaan rahoituksen perusteeksi. Erillistä rahoituksen korotusta kaksoistutkinnon suorittajien osalta ei ole. Opintojen suoritus aika on tällöin tyypillisesti pidempi, mikä lisää rahoituksen määrää.

TIETOKONEET

KYSYMYKS:

Tuleeko koulutuksen järjestäjän hankkia kaikille opiskelijoille tietokoneet?

VASTAUS:

Laissa ei nimenomaisesti säädetä, että jokaiselle opiskelijalle tulee hankkia tietokone (opetuksen edellyttämät työvälineet). Kustannuslaskelmissa lähdetään kuitenkin siitä, että jokaiselle opiskelijalle annetaan tietokone käyttöön opintojen ajaksi. Kustannuslaskelmissa yhden tietokoneen käyttöä on arvioitu neljä vuotta.

KYSYMYKS:

Mikäli opiskelija ei halua oppilaitoksen tietokonetta ja sitoutuu käyttämään omaa tietokoneettaan, voidaanko hänelle maksaa tästä käyttökorvaus?

VASTAUS:

Lakisääteistä estettä tällaisen korvauksen maksamiseen ei ole, mutta lähtökohtaisesti opiskelija voi halutessaan käyttää myös omia välineitään, eikä tästä tarvitse maksaa opiskelijalle käyttökorvausta.

AJOKORTTI JA VIRANOMAISKUSTANNUKSET

KYSYMYKSET:

Koskeeko maksuttomuus myös viranomaismaksuja, esim. logistiikan pt ajokorttimaksut?

VASTAUKSET:

Maksuttomuuden piiriin kuuluvat myös tutkinnon suorittamiseksi välttämättömät alakohtaiset pätevyudet ja työelämän lupakortit, kuten työturvallisuuskortti, ensiapukortit, tulityökortti tai hygieniapassi. Myös tutkinnon suorittamiseksi edellytettävät viranomaismaksut, ajokorttimaksut ja lääkärintodistukset kuuluvat maksuttomuuden piiriin.

VAHINGONKORVAUSVELVOLLISUUS

KYSYMYS:

Miten tulkitaan vastuut, jos opiskelija hävittää / hajottaa käytössään olevan kannettavan tietokoneen tai muuta kalliimpaa laitteistoa?

VASTAUS:

Opiskelijan velvollisuuteen korvata aiheuttamansa vahinko sovelletaan vahingonkorvauslakia. Pääsääntöisesti tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheutettu vahinko on korvattava. Vahingonkorvauslain mukaan alle 18-vuotias on velvollinen korvaamaan vahingosta määrän, joka hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa, teon laatuun, vahingon aiheuttajan ja vahingon kärsineen varallisuusoloihin sekä muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.

TYÖPAJAT

KYSYMYKS:

Voiko oppivelvollisuutta suorittaa työpajoilla ja jos voi mikä on koulutuksen järjestäjän rooli siinä?

VASTAUS:

Työpajat toimivat jatkossakin oppimisympäristöinä. Koulutuksen järjestäjät voivat sopia työpajojen kanssa, että opiskelijat hankkivat osaamista työpajatoiminnassa. Korvauksista sovitaan koulutuksen järjestäjän ja työpajojen välillä.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 7, 11 ja 14 §, 15 §:n 3 momentti, 16 §:n otsikko ja 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 27 §:n 2 momentti, 37 §:n 2 momentti, 38 §, 48 §:n 2 momentti, 6 luvun otsikko, 50, 58 ja 61 §, 62 §:n 1 momentti, 70 §:n 5 momentti, 85 §:n 2 momentti, 96 ja 97 §, 99 §:n 1 momentti, 100 §:n 1 momentti, 102 §:n 3 momentti, 104 §:n 1 ja 3 momentti, 105 §:n 1 ja 3 momentti sekä 111 §:n 1 kohta, sellaisena kuin niistä on 23 §:n 1 momentti laissa 547/2018, sekä lisätään 44 §:ään uusi 5 momentti

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin	7 §; Valmentavat koulutukset. Tekstissä kerrottu Valmasta ja Telmasta
Nyt	7 §, Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus. Kertoo vain Telmasta Valma jäänyt pois
Aikaisemmin	11§; Valmentavien koulutusten mitoituserusteet, laajuus ja suoritus aika
Nyt	11 §; Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen mitoituserusteet, laajuus ja suoritus aika Kertoo vain Telmasta Valma jäänyt pois
Aikaisemmin	14§; Valmentavan koulutuksen muodostuminen
Nyt	14§; Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen muodostuminen Kertoo vain Telmasta Valma jäänyt pois

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin	15 §:n 3 momentti; Opetushallituksen tulee laatia ammatillisten perustutkintojen perusteet siten, että tutkinnot vastaavat laajuudeltaan lukiolain (629/1998) 7 §:ssä säädettyä lukion oppimäärän laajuutta.
Nyt	15 §:n 3 momentti; Opetushallituksen tulee laatia ammatillisten perustutkintojen perusteet siten, että tutkinnot vastaavat laajuudeltaan lukiolain (714/2018) 10 §:ssä säädettyä lukion oppimäärän laajuutta. Uusi lukiolaki
Aikaisemmin	16 §:n otsikko ja 1 momentti; Opetushallitus määrää koulutuksen perusteet ammatilliseen koulutukseen valmentavalle koulutukselle sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavalle koulutukselle.
Nyt	16 §:n otsikko ja 1 momentti; Opetushallitus määrää koulutuksen perusteet työhön ja itsenäiseen elämään valmentavalle koulutukselle. Valma jää pois

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

23 §:n 1 momentti; Järjestämisluvassa määrätään tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta. Järjestämisluvassa määrätään lisäksi oikeudesta järjestää valmentavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää myös järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin liittyvää 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta.

Nyt

Järjestämisluvassa määrätään tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta. Järjestämisluvassa voidaan lisäksi määrätä, ettei oikeus myöntää tutkintoja ja järjestää tutkintokoulutusta koske 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan nojalla opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädettyä tiettyyn tutkintoon sisältyvää osaamisalaa tai osaamisaloja. Järjestämisluvassa määrätään lisäksi oikeudesta järjestää työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää myös järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin liittyvää 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

27 §:n 2 momentti; Järjestämisluvassa voidaan määrätä koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta järjestää 23 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tutkintoja ja valmentavaa koulutusta 65 §:ssä tarkoitettuun vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille sekä huolehtia erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä.

Nyt

Järjestämisluvassa voidaan määrätä koulutuksen järjestäjän velvollisuudesta järjestää 23 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tutkintoja sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) tarkoitettua koulutusta jäljempänä 65 §:ssä tarkoitettuun vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille sekä huolehtia erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

37 §:n 2 momentti; Jatkuva haussa koulutuksen järjestäjä päättää hakuajoista ja -menettelyistä. Ammatillisen perustutkintokoulutuksen tai valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa voidaan kuitenkin käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä. Valtakunnallisista hakumenettelyistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Nyt

Jatkuva haussa koulutuksen järjestäjä päättää hakuajoista ja -menettelyistä. Ammatillisen perustutkintokoulutuksen tai **työhön ja itsenäiseen elämään** valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa voidaan kuitenkin käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä. Valtakunnallisista hakumenettelyistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

48 §:n 2 momentti; Ammattitaidon tai osaamisen hankkiminen suunnitellaan yksilöllisesti tutkinnon tai koulutuksen osittain.

Nyt

Ammattitaidon tai osaamisen hankkiminen suunnitellaan yksilöllisesti tutkinnon tai koulutuksen osittain. Perustutkintokoulutuksessa koulutuksen järjestäjän tehtävänä on arvioida oppilaitoksessa ja muissa oppimisympäristöissä toteutettavan opetuksen ja ohjauksen tarve sekä määrä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin opetuksen ja ohjauksen määrän arvioinnista.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

6 luvun otsikko; Tutkinnon tai valmentavan koulutuksen suorittaminen ja osaamisen arviointi

→ Tutkinnon sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suorittaminen ja osaamisen arviointi

50 §; Tutkinnon ja valmentavan koulutuksen suorittaminen

→ Tutkinnon sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suorittaminen

58 §; Todistus valmentavan koulutuksen suorittamisesta

→ Todistus työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suorittamisesta

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

61 §; Oikeus saada opetusta ja ohjausta

→ Opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöissä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen sekä tukee opiskelijoiden kehitystä hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi.

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetus ja ohjaus toteutetaan ottaen huomioon 48 §:n 2 momentin mukaisesti arvioitu oppilaitoksessa ja muissa oppimisympäristöissä toteutettavan opetuksen ja ohjauksen tarve sekä määrä.

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta.

Ammatillisen perustutkinnon suorittaneella henkilöllä, jonka tarkoituksena on hakeutua tutkinnon suorittamisen jälkeen jatko-opintoihin, mutta joka ei ole saanut opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, on oikeus saada ohjausta jatko-opintoihin liittyvään hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. Ohjauksesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, jonka oppilaitoksessa tutkinto on suoritettu.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

62 § 1 mom; Koulutuksen järjestäjä päättää tutkintokoulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta 15 §:ssä tarkoitettujen tutkinnon perusteiden mukaisesti sekä ammatilliseen tutkintoon valmentavan koulutuksen ja työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä 16 §:ssä tarkoitettujen koulutuksen perusteiden mukaisesti.

→ Koulutuksen järjestäjä päättää tutkintokoulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta 15 §:ssä tarkoitettujen tutkinnon perusteiden mukaisesti sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä 16 §:ssä tarkoitettujen koulutuksen perusteiden mukaisesti.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Aikaisemmin

70 §:n 5 momentti; Oppisopimuskoulutuksena ei voida järjestää valmentavaa koulutusta eikä työvoimakoulutusta.

→ Oppisopimuskoulutuksena ei voida järjestää **työhön ja itsenäiseen elämään** valmentavaa koulutusta eikä työvoimakoulutusta.

Aikaisemmin

85 §:n 2 momentti; Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa 1 momentissa tarkoitettua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

→ Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa 1 momentissa tarkoitettua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. **Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä.**

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

96 §; Opiskelu-oikeus

→ lisäys

Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta oppivelvollisuuslaissa tarkoitettuun oppivelvolliseen. Oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä säädetään oppivelvollisuuslain 7 §:ssä.

Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelu-oikeuden väliaikaisesta keskeyttämisestä opiskelijan hakemuksesta.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

97 §; Opiskelijan eronneeksi katsominen

→ Opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen opetukseen ja näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai hän ei ole suorittanut työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta 11 §:ssä säädettyssä ajassa.

Opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Tällöin opiskelija katsotaan eronneeksi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamasta myöhemmästä ajankohdasta.

Koulutuksen järjestäjä antaa päätöksen opiskelijan eronneeksi katsomisesta.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

Jatkuu..

Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi 1 momentissa tarkoitetulla tavalla viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen opetukseen taikka näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei osallistu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen opetukseen taikka näyttöihin tai muuhun osaamisen osoittamiseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

99 §:n 1 momentti; Opiskelijahuolto

→ Ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa olevan opiskelijan sekä ammattitutkintokoulutuksessa olevan oppivelvollisen opiskelijan oikeudesta opiskelijahuoltoon ja opiskelijahuollon palveluihin säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013). Opetushallitus määrää opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista sekä opiskelijahuollon tavoitteista. Opetushallituksen tulee valmistella määräys yhteistyössä Terveystieteiden- ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijahuollon järjestämistavoista Opetushallituksen määräykseen perustuen.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

100 §:n 1 momentti; Oikeus maksuttomaan ruokailuun

→ Päätoimisessa perustutkintokoulutuksessa sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan sellaisina päivinä, joina opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa.

Oppivelvollisella opiskelijalla on edellä tarkoitettu oikeus myös päätoimisessa ammattitutkintokoulutuksessa. Opiskelijalla on edellä säädetyn lisäksi oikeus myös muuhun maksuttomaan päivittäiseen ruokailuun koulutuksessa, joka on järjestämisluvan mukaisesti järjestetty sisäoppilaitosmuotoisesti sekä valtioneuvoston asetuksella säädettävissä perustutkinnoissa, joissa osaamisen hankkiminen edellyttää läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa tavanomaista työpäivää pidemmän ajan.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

102 §:n 3 momentti; Opintososiaaliset etuudet oppisopimuskoulutuksessa
→ Opiskelijalla on oikeus saada korvausta matkakustannuksista, jos koulutuksen järjestäjän oppimisympäristöissä tapahtuva osaamisen hankkiminen edellyttää opiskelijan matkustamista yhteen suuntaan yli kymmenen kilometriä opiskelijan kotoa tai oppisopimustyöpaikalta opetuspaikalle. **Oppivelvollisella on kuitenkin oikeus edellä mainittuun korvaukseen, jos matkan pituus on vähintään seitsemän kilometriä.**
Opiskelijalla on oikeus matkakorvaukseen yhdeltä edestakaiselta matkalta viikossa. Erityisestä syystä matkakorvaus voidaan maksaa päivittäin, jos opiskelija majoittuu kotonaan. Jos opiskelijalle korvataan päivittäiset matkakustannukset, hänellä ei ole oikeutta majoituskorvaukseen. Matkakorvaus maksetaan vain kotimaassa tapahtuvasta matkasta sekä halvimman matkustustavan mukaan opetuspaikan ja kodin tai oppisopimustyöpaikan välillä tosiasiallisen lähtö- ja paluupaikan mukaan.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

→ 104 §:n 1 ja 3 momentti;

Asuntolapaikan myöntäminen ja oikeus asuntolapaikkaan

Koulutuksen järjestäjä päättää asuntolapaikan myöntämisen perusteista. Asuntolapaikan myöntämisessä on sovellettava yhdenvertaisia myöntämisperusteita ja otettava huomioon opiskelijan tarve asuntolapaikalle. Asuntolapaikat on myönnettävä ensisijaisesti oppivelvollisuuslaissa tarkoitetuille oppivelvollisille, toissijaisesti muille mainitun lain 16 §:n nojalla maksuttomaan koulutukseen oikeutetuille opiskelijoille ja näiden jälkeen muille opiskelijoille. Myöntämisperusteet tulee ilmoittaa asuntolapaikkaa hakeville etukäteen.

Jos opiskelija erotetaan määräajaksi oppilaitoksesta 85 §:n 2 momentin tai 88 §:n 3 momentin nojalla, hänen osallistumisensa opetukseen evätään 85 §:n 4 momentin nojalla, häneltä pidätetään oikeus opiskeluun 85 §:n 5 momentin nojalla tai hänen opiskeluoikeutensa väliaikaisesti keskeytetään 96 §:n 3 momentin nojalla taikka hän keskeyttää oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n nojalla, koulutuksen järjestäjä voi päättää, että opiskelijan oikeus asuntolapaikkaan keskeytyy vastaavaksi ajaksi.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

→ 105 §:n 1 ja 3 momentti

Opiskelijoilta perittävät maksut

Tässä laissa tarkoitettu ammatillinen perustutkintokoulutus sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus ovat opiskelijalle maksuttomia. Lisäksi opiskelijaksi ottamisessa käytettävät pääsy- ja soveltuvuuskokeet ovat hakijalle maksuttomia. Oppimateriaaleista ja tarvikkeista, jotka koulutuksen päätyttyä jäävät opiskelijalle, voidaan kuitenkin periä maksu.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja maksuja ei voida periä työvoimakoulutuksessa eikä henkilöstökoulutuksessa. Edellä 1 momentissa tarkoitettuja maksuja oppimateriaaleista ja tarvikkeista sekä 2 momentissa tarkoitettuja maksuja ei voida periä oppivelvollisuuslain 16 §:n nojalla maksuttomaan koulutukseen oikeutetulta opiskelijalta.

Oppivelvollisuuden laajennus muuttaa lakia ammattillisesta koulutuksesta 531 /2017

→ 111 § 1 mom; Oikaisuvaatimus

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä, jos päätös koskee:

1) 11 §:ssä tarkoitettua työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suoritusaikaa;

→ 44 § 5 mom; Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma

Oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) tarkoitetulle oppivelvolliselle henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on laadittava siten, että suunnitelman mukainen ammatillisen tutkinnon suorittamisaika on enintään neljä vuotta.